

КОВАЛЬОВА АЛЬОНА, здобувач вищої освіти
Науковий керівник – **БУРКОВСЬКА АННА**,
доктор філософії (економіка), доцент кафедри менеджменту та маркетингу,
Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв

УПРАВЛІННЯ РАЦІОНАЛЬНИМ ВИКОРИСТАННЯМ ПРОДОВОЛЬЧИХ РЕСУРСІВ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ

Управління раціональним використанням продовольчих ресурсів є критично важливим для забезпечення продовольчої безпеки, особливо в умовах зростання світового населення, кліматичних змін і обмеженості природних ресурсів. Раціональне використання ресурсів не лише забезпечує ефективне задоволення потреб людей, але й сприяє сталому розвитку аграрного сектору та збереженню навколишнього середовища [1].

Основою раціонального використання продовольчих ресурсів є оптимізація виробництва і споживання продуктів харчування. Для цього необхідно впроваджувати інноваційні агрономічні практики, що дозволяють максимізувати вихід продукції з мінімальних ресурсів [2]. Так, сучасні технології точного землеробства забезпечують більш ефективне використання води, добрив і пестицидів, що дозволяє не лише знижувати витрати, але й зменшувати негативний вплив на навколишнє середовище. Впровадження таких технологій також допомагає зменшити втрати врожаю і підвищити його якість, що є важливим аспектом для забезпечення продовольчої безпеки.

Ще одним ключовим аспектом є управління продовольчими відходами. Величезні обсяги їжі втрачаються на всіх етапах ланцюга постачання - від виробництва до споживання. Важливо зменшити ці втрати шляхом покращення інфраструктури для зберігання і транспортування продуктів, оптимізації процесів упаковки і розподілу, а також підвищення обізнаності споживачів про ефективні способи зберігання продуктів [3]. Запровадження систем переробки і повторного використання відходів, таких як компостування, може суттєво зменшити кількість відходів, що потрапляють на сміттєзвалища, і забезпечити додаткові ресурси для сільського господарства.

Раціональне використання ресурсів також передбачає збереження і відновлення природних ресурсів, таких як земля і вода. Земельні ресурси є обмеженими, і їхнє надмірне використання може призвести до деградації ґрунтів і зменшення їхньої родючості. Інтеграція практик сталого землеробства, таких як сівозмінна і обробка ґрунту, допомагає підтримувати здоров'я ґрунтів і запобігати їх виснаженню [3]. Щодо водних ресурсів, впровадження ефективних систем зрошення та використання дощової води можуть суттєво зменшити споживання води в сільському господарстві, що є критично важливим в умовах водного стресу.

Важливо також розвивати освітні та інформаційні програми, які сприяють підвищенню обізнаності про раціональне використання продовольчих ресурсів серед фермерів і споживачів. Навчання новим технологіям, методам

збереження їжі та стратегічним підходам до управління ресурсами може допомогти забезпечити їх більш ефективного використання і зменшити витрати [1]. Підвищення обізнаності про важливість зменшення відходів і ефективного використання ресурсів може також змінити споживчі звички. Однією з основних перспектив раціоналізації використання природних ресурсів є впровадження технологій точного землеробства, які дозволяють максимально ефективно використовувати наявні ресурси. Ці технології використовують дані з сенсорів, дронів та супутників для моніторингу стану культур, що дозволяє точно визначити потреби в воді, добривах і пестицидах. Такий підхід не лише підвищує врожайність і зменшує витрати, але й зменшує негативний екологічний вплив [3].

Крім того, необхідно інтегрувати політичні та економічні інструменти для підтримки раціонального використання продовольчих ресурсів. Державна підтримка, така як фінансові стимули для впровадження сталих практик і технологій, а також регуляторні механізми, що контролюють використання ресурсів і обмежують відходи, можуть сприяти більш ефективному управлінню ресурсами на всіх рівнях [4].

Таким чином, управління раціональним використанням продовольчих ресурсів є комплексним завданням, яке вимагає інтеграції технологічних, економічних, освітніх і політичних підходів. Це передбачає не лише покращення ефективності виробництва і споживання, але й збереження природних ресурсів і зменшення відходів. Впровадження таких стратегій сприяє забезпеченню продовольчої безпеки та сталому розвитку аграрного сектору, що є критично важливим для підтримання глобальної продовольчої стабільності.

Список використаних джерел:

1. Shebanina O., Burkovska A., Poltorak A., Burkovska A., Petrenko V. Management of the Informational Potential of Eco-Hotels in the Conditions of Sustainable Development of Hospitality and Tourist Destinations Based on Agricultural Enterprises in Ukraine. 2023. *Modern Economics*, 41(2023), 147-155. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V41\(2023\)-21](https://doi.org/10.31521/modecon.V41(2023)-21).
2. Shebanina, O., Burkovska, A., Lunkina, T., & Burkovska, A. Global aspects of food security in the world: economic dimensions. *Modern Economics*. 2023. №38. P. 178-185. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V38\(2023\)-27](https://doi.org/10.31521/modecon.V38(2023)-27).
3. Shebanina O., Burkovska A., Petrenko V., Burkovska A. Economic planning at agricultural enterprises: Ukrainian experience of increasing the availability of data in the context of food security. *Agricultural and Resource Economics*. 2023. Vol.9. No.4. Pp.168–191. <https://doi.org/10.51599/are.2023.09.04.08>.
4. Caruso D., Lunkina T., Burkovska A. and Burkovska A. Assessment of the Influence of the National Bank of Ukraine Monetary Policy on Food Security of the State. *Accounting and Finance*. 2020. №4 (90), P. 45-51. DOI: [https://doi.org/10.33146/2307-9878-2020-4\(90\)-45-51](https://doi.org/10.33146/2307-9878-2020-4(90)-45-51)

